

ابدال (درس ۱۴ فارسی ۲)

تمام کلمات ممال فرایند ابدال دارند: مثلاً لیکن، سلیح، مزیح، هلیم، اسلیمی که در اصل لکن، سلاح، مزاح، هلام، و اسلامی بوده اند.

تبدیل «ا» به «ـ» ابدال است: روباه = روبه

گاهی ابدال شکل نوشتاری می گیرد: یعنی در ابتدا حالت نوشتار با گفتار یکسان نبوده و سپس حالت گفتار بر حالت نوشتار غلبه کرده است مثلاً سپید می نوشته و سفید تلفظ می کردند و آرام آرام و در طی زمان حالت گفتاری تبدیل به نوشتار شده است و اکنون سفید می نویسند و سفید هم می خوانند از این دست می توان به واژه هایی مانند اسپ: اسب / پیل: فیل / پارس: فارس، اشاره کرد.

تبدیل «ب» به «و» ابدال است: نیشت: نوشت

تبدیل «جت» به «شت» ابدال شمرده می شود: اجتماعی: اشتماعی / پنج تا: پنچ تا / مجتبی: مشتبی

تبدیل «هجده» به «هژده» ابدال محسوب می شود.

نمونه های ابدال در صوت: نمی آید - نمی شنوند - برو - نمی پذیرند - نمی دانستم

نمونه های ابدال در صامت: سنبل - شنبه - اجتماعی - دنبال - چنبره - ابیا - تنبیه - زنبور - پنه - مجتبه - بن بست - من بعد - هجده: هژده

